

Grandans, apre Matye Mizajou sou ensekirite alimantè

Depatman la Grandans se youn nan depatman an Ayiti ke siklòn Matye frappe anpil. Li sitye nan pati nan nòdwès nan penensil Tibiwon (ki li menm sitye nan Sidwès Ayiti). Popilasyon li estime a 468 301 moun dapre resansman ki fèt nan lane 2015, avèk yon sipèfisi de 1 912 km². Sa a bay yon dansite anviwon 245 moun ki abite / km². Administrativman, depatman an gen 3 distri pou 13 komin ak 47 seksyon kominal. Li se enpòtan pou n raple ke popilasyon sa a estime a anviwon 78,000 fanmi, ak yon mwayèn de 6 moun pou chak fanmi.

Alòs ke yo te konsiderel kòm grenye, sètadi zòn ki bay plis manje an Ayiti, senk (5) mwa apre Siklòn Matye te pase sou peyi a, espesyalman nan Sid nan dat kite 4 oktòb 2016 la, peyizan yo nan Grandans ap viv nan vin grangou. Tout enfòmasyon ki disponib montre ke nan prèske tout seksyon kominal yo, moun ap mouri nan grangou. Povrete, malnitrisyon se sò timoun yo ak moun ki fin vye granmoun. Lekòl pa kapab kenbe pòt yo louvri paske ni elèv ni pwofesès pa gen kapasite fizik pou sa pou yo rete lekòl.

Evalyasyon domaj yo

Domaj ki anrejistre nan plantasyon manje ak ekspòtasyon nan depatman Grandans

Rekòt	Faz frenolojik	Zòn plante nan (ha)	Pèt anrejistre nan (ha)	% Pèt	Valè pèt estime an Goud
Mayi	Mi	3786.9	3786.9	100	37,869,000.00
Diri	Vejetab	565.88	565,88	100	9,054,080.00
Pitimi	Vejetab	30.65	30.65	100	1,226,000.00
Pwa	Rekòt	7157,99	6442.191	90*	360,762.696.00
Pwa Frans	Vejetab	709,33	709.33	100	21,279,900.00
Pwa souch	Growth and Harvest	260.04	260.04	100	66,570,240.00
Pwa enkoni	Growth and Harvest	70.73	70.73	100	15,277,680.00
Tomate	Matrite	21.22	21.22	100	2,546,400.00
Patate	Tiberizasyon	1252.11	876,477	70	52,588,620.00
Yanm	Komansman Tiberizasyon	1712.5	1712.5	100	678,150,000.00
Kasav dous	Kwasans	447.02	447.02	100	11,175,500.00
Kasav	Kwasans ak Rekòt	511.71	511.71	100	8,528,500.00
Piman	Rekòt ak Matrite	53.16	53.16	100	4,784,400.00
Bannan n	Kwasans ak Rekòt	1603.7	1603.7	100	721,665,000.00
Lòt pwodui	-----	-----	-----	-----	150,000,000.00

(chou, karòt, epina, kalalou gombo, etc.)					
Total					2, 14 1,478,016.00

*Yo estime a 10% rekòt ki deja fèt, pwiske li te kòmanse nan mitan mwa septanm nan. Akòz mank de glasye sechaj nan mòn ki imid yo, rekòt la branche nan pye bwa yo pou sechaj la e pi van siklòn pote yo ale.

Domaj ki anrejistre nan plantasyon fwi ak ekspòtasyon nan depatman Grandans

Kilti	Faz frenolojik	Zòn plante nan (ha)	Pèt anrejistre	% Pèt	Valè pèt estime an Goud
Lam veritab	Pwodiksyon	65,274	65.274	100	21, 214,050.00
Sitwon	Rekòt	200	200	100	30, 000,000.00
Kokoye	Rekòt	65	65	100	84, 500,000.00
Kakawo	Rekòt	2000	2000	100	192, 000,000.00
Kafe	Ak seriz	5000	5000	100	560,000, 000.00
Zaboka	Fin Rekòt	230	230	100	29, 900,000.00
Mango	an pwodiksyon	200	200	100	13, 000,000.00
Pie Abriko	pwodiksyon	6,45	6.45	100	167,700.00
Kan n	an pwodiksyon	888.81	266.643	30	13, 332,150.00
Plant ki pa ka repwodui	Kwasans		814018	80	2442055200
Jenjanm	Pwodiksyon	783.546	783.546	100	3, 839, 375,400.00
Total					7,225,544,500.00

Domaj ki anrejistre nan sektè elevaj bèt.

Espès	Kantite avan siklòn	Kantite pèdi	% pèt	Pri estime an mwayèn pou chak inite	Pri total an goud
Bèf	87132	46,371	53%	15,000.00	695,568,000.00
Kabrit	151261	132,997	88%	2,000.00	265,993,900.00
Mouton	74724	43,213	57%	2,500.00	108,032,125.00
Chwal	32964	9,889	30%	10,000.00	98,892,000.00
Kochon	100504	82,637	76%	4,000.00	330,548,400.00
Poule	635477	574,691	91%	250.00	143,672,762.50
Myèl	4682	4008	85%	1250	5,010,000.00
Pèt Total					1,647,717,187.50